

Jaargang 27 nr.53 voorjaar 2026

Stichting Oude Begraafplaats Gouda

Bezoek ons:
Prins Hendrikstraat 3
2802 JA Gouda

www.oudebegraafplaatsgouda.nl

Donaties

IBAN: NL78 INGB 0008 0339 02
t.n.v. Stichting Oude Begraafplaats Gouda

Openingstijden
Maandag t/m zondag: 10.00 - 16.00 uur

Reacties, vragen en suggesties
Email: info@oudebegraafplaatsgouda.nl
Postadres: Forsythialaan 9, 2803 BR Gouda

Aanvragen excursies
Piet Streng
pietstreng53@outlook.com

Bestuur van de Stichting Oude Begraafplaats Gouda
Piet Streng (voorzitter en secretaris), Lia Donkers (penningmeester en werkploeg), Ed van Rossum (jeugdwerk en archief), Arie Bazen (technische zaken), Peter Overkamp (algemeen bestuurslid) en Rob Radix (PR en communicatie).

Overige vrijwilligers
Koos Massar, Wil Massar - van Leeuwen, Arie de Wit, Severt van der Stad, Hans Sanders, Henk Spiekman, Katy van den Hoek, Erik Koene, Koos Carlie, Jannie Bazen – Hertsenberg, Niels Louwaars, Maarten de Voogd, Ad Slootjes en Wim Mulder.

Het copyright van deze nieuwsbrief berust bij de Stichting Oude Begraafplaats Gouda. Alle rechten voorbehouden. De redactie is niet verantwoordelijk voor gegevens die door derden zijn verstrekt. Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd of vermenigvuldigd zonder toestemming van de Stichting Oude Begraafplaats Gouda.

Voorwoord

Door Piet Streng (voorzitter).

U ontvangt hierbij de voorjaarseditie van onze nieuwsbrief. Met elkaar hebben we weer geprobeerd om een blad te maken waarin u veel interessante informatie kunt vinden over de Oude Begraafplaats. En natuurlijk ook een terugblik op het afgelopen halfjaar. Het bestuur en de vrijwilligers zitten niet stil. Er gebeurt best veel, ook al is dat niet altijd zichtbaar.

Natuurlijk was er het onderhoud dat veel tijd en inspanning kost. In de herfst was er weer veel werk om het blad en afgebroken takken van de bomen op te ruimen. Er waren ook activiteiten in het kader van Levend Monument 2.0. Een doorlopend cultureel evenement ter nagedachtenis aan de oprichter van de Stichting Oude Begraafplaats Gouda: Inez Meter (†2022). En er waren nog 6 drukbezochte True Crime rondleidingen in de avonduren. Ook was de begraafplaats open tijdens Open Monumenten Dag. Vroeger waren wij alleen op zaterdag aanwezig maar in 2025 ook op zondag. Dus op twee dagen in september konden geïnteresseerden een bezoek brengen aan de Oude Begraafplaats. Tijdens die dagen werden ook rondleidingen verzorgd. Vooral op de zondag was er een mooie opkomst. Ook dit jaar bent u van harte welkom op zowel zaterdag als zondag (12 en 13 september 2026).

In het vroege voorjaar zijn alle vogelnestkastjes schoongemaakt en weer klaar gemaakt voor gebruik. Er werd gesnoeid en er zijn bollen geplant. De paden werden opgeknapt en veel graven kregen een opfrisbeurt. Het strooipad is weer netjes gemaakt en het onkruid wieden blijft een doorlopend proces.

Dankzij een belangrijke gift hebben we een 75-inch televisie kunnen aanschaffen. Hierop kunnen we onder andere de film van Mirjam Huffstadt over de begraafplaats laten zien. Heel positief maar we hebben ook te maken met vergrijzing. Helaas moest Henk Spiekman wegens gezondheidsklachten stoppen met zijn vrijwilligerswerk op de begraafplaats. Op 10 maart hebben we hem bedankt voor zijn inzet. Ook Severt van der Stad gaat het wat rustiger aan doen.

Hij kan niet langer het werk aan de graven en zerken uitvoeren. Na 20 jaar vrijwilligerswerk is hij nu gestopt. Op 21 maart hebben we hem op gepaste wijze bedankt met een oorkonde, een speldje en een cadeaubon. Onze verhalenverteller Ed van Rossum heeft een knieoperatie achter de rug en er volgt er nog een. Hij is dus enige tijd niet beschikbaar als rondleider en verhalenverteller. Zijn rol is tijdelijk overgenomen door Niels Louwaars, waarvoor dank.

Ook natuurlijk onze dank voor uw financiële bijdrage van € 17,50 per jaar. Zonder uw steun kunnen we het werk op de begraafplaats niet uitvoeren.

Agenda 2026

De Oude Begraafplaats organiseert doorlopend activiteiten. Onderstaande activiteiten zijn inmiddels definitief, echter is de planning op die dag nog niet altijd bekend. Houd hiervoor onze website en social media in de gaten, updates maken wij hier als eerste bekend.

Dodenherdenking – zondag 3 mei en maandag 4 mei

Op 4 mei herdenken we de oorlogsslachtoffers en slachtoffers van de oorlog waarvan er 44 zijn begraven op de Oude Begraafplaats. Op zondag en maandag organiseren we drie rondleidingen. Op zondag 3 mei vertonen wij om 11.00 en 14.00 uur de documentaire die Mirjam Huffstadt over ons heeft gemaakt. Deze documentaire geeft een inkijkje over de mensen die op wat voor manier dan ook betrokken zijn bij de Oude Begraafplaats. De documentaire duurt ongeveer een half uur. Aansluitend start om 11.30 en 14.30 uur een rondleiding langs een aantal oorlogsgraven. De rondleiding duurt ongeveer een uur. Op maandag 4 mei organiseren we ook een rondleiding. Deze start om 14.30 uur en de documentaire wordt dan niet vertoond. Vanwege de beperkte capaciteit is aanmelden verplicht. Dit kan via info@oudebegraafplaatsgouda.nl.

IVN Natuurexcursie – dinsdagavond 26 mei (tijden worden medegedeeld na aanmelding)

De Oude Begraafplaats is een oase voor planten en dieren die hier hun toevlucht zoeken. IVN Natuureducatie organiseert een natuur rondleiding. Ook voor deze activiteit is aanmelden verplicht. Dit kan via info@oudebegraafplaatsgouda.nl.

Open Monumentendag – zaterdag 12 en zondag 13 september

Traditiegetrouw openen wij op zaterdag en zondag een aantal deuren die normaal gesproken gesloten blijven. We organiseren rondleidingen en staan klaar om mensen te begeleiden naar het graf van een familielid of bekenden. Zodra bekend delen wij meer info zoals aanvangstijden voor de rondleidingen via onze website.

True Crime rondleidingen

Ook dit najaar zullen we na het succes van voorgaande jaren weer True Crime rondleidingen organiseren. In het donker zal Ed van Rossum een aantal nieuwe verhalen vertellen over misdaad en straf. Geïnteresseerden kunnen zich aanmelden via info@oudebegraafplaatsgouda.nl en zodra de nieuwe data bekend zijn ontvangt u een bericht.

Terugblik activiteiten

Lezing: Inez en de Stolpersteine

Maandag 8 december was er in de aula een lezing over Stolpersteine in Gouda. Lex van der Helm, voorzitter van Stichting Metaheerhuis Gouda, heeft tijdens een boeiende presentatie meer verteld over de geschiedenis en plaatsing van Stolpersteine: de messing gedenksteentjes die in het straatbeeld verwijzen naar Joodse stadsgenoten die in de Tweede Wereldoorlog zijn weggevoerd en vermoord. In Gouda liggen 389 stenen die sinds 2010 zijn geplaatst. Gouwenaar Soesja Citroen is de drijvende kracht achter het jarenlange project.

Inez Meter, de eerste stadsdichter van Gouda en oprichter van de Stichting Oude Begraafplaats Gouda volgde de plaatsing van de Stolpersteine met grote belangstelling en schreef er het gedicht ‘Godlof’ over, waarvan een deel in de Jeruzalemstraat is te zien.

De lezing maakte deel uit van ‘Levend Monument 2.0’, een halfjaar durend project dat de betekenis van de begraafplaats en het werk en de interesses van Inez centraal stelt.

Fotoproject Levend Monument 2.0

Inez Meter maakte de Oude Begraafplaats in de jaren ‘90 bekend onder het Goudse publiek door het uitbrengen van het fotoboek ‘Levend Monument’. Daarin combineerden zij poëzie van Inez met fotografie van Anke Ligteringen.

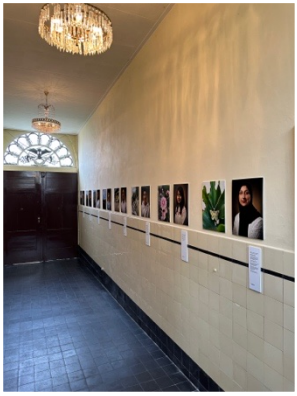

In maart startten we een bijzonder fotoproject. Samen met fotograaf Niels de Kemp zijn we in gesprek gegaan met nieuwe Gouwenaars uit het AZC en de noodopvang Oekraine.

Niels maakte portretten van de deelnemers en gaf daarnaast een fotografieworkshop. De deelnemers gingen zelf op pad om hun eigen ‘Levend Monument’ vast te leggen: een foto in Gouda die voor hen betekenis heeft en iets vertelt over hun persoonlijke verhaal. Zo ontstond een artistiek project waarin fotografie en ontmoeting samenkomen. Het werk van de deelnemers is samen met hum portret als tweeluik tentoongesteld in de aula van de Oude Begraafplaats.

De expositie is dit jaar te zien tijdens alle activiteiten die we organiseren.

Bijna 100 jaar!

OVERKAMP

Gedenktekens

www.overkampgedenktekens.nl

Hanzeweg 8, Gouda T.: 0182-514683

GOUDA

NATUURSTEEN

Hanzeweg 8 - 2803 MC Gouda

(0182) 51 46 83 • info@goudanatuursteen.nl

www.goudanatuursteen.nl

E25
085 0043 644
www.e25.nl
@E25 zorg en welzijn
E25 BIZON
KRINGLOOPWINKEL
LEERWERKTRAJECTEN
WONINGONTRUIMING
HUISHOUDELIJKE HULP

Le Patapouf
PARTY- & ZALENCENTRUM
Ook voor vergaderingen,
bijeenkomsten en symposia

Le Patapouf
Stephan Eikenaar
Kolkmanstraat 1-3 Gouda
0182 513213
info@le-patapouf.nl
www.le-patapouf.nl

De Wit
Schilderwerk zonder zorgen.
M. de Wit
Westerkade 58
2802 SM Gouda
Mobiel 06 - 21 226 543

ontwerp75
Vossiusstraat 83 Gouda 06 22 68 74 41
ontwerp75.nl info@ontwerp75.nl
RAAMDECORATIE BEDRIJFSKLEDING ONTWERPER BEDRIJFSRECLAME RECLAMEMONTAGE

E.VAN LEEUWEN
STRAAT- EN ONDERHOUDSWERKEN

www.straatwerken.eu | info@straatwerken.eu

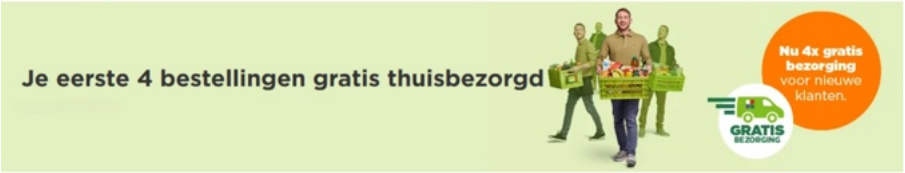

Winter op de Oude Begraafplaats

Sinds jaren lag er dit jaar weer een dik pak sneeuw op de Oude Begraafplaats. Het bleef niet lang liggen maar leverde op 5 januari wel wat mooie plaatjes op.

Ingezonden brief: Waarom ik donateur ben.

Door André den Edel (donateur).

Waarom ik donateur ben van de Stichting Oude Begraafplaats Gouda.

Natuurlijk is dit een persoonlijk verhaal. Een verhaal zoals er zo veel zullen zijn. Verhalen over Gouwenaars, bekende en onbekende mensen, geliefden en familie.

Dit is echter mijn verhaal dat enkele jaren geleden meer gestalte kreeg toen mijn moeder op hoge leeftijd overleed en ik een map met allerlei documenten bij het opruimen van het ouderlijk huis tegen kwam.

Bij die stapel vergeelde papieren kwam ik het geboorte boekje tegen van het broertje dat ik nooit heb gekend: Friedrich den Edel, geboren 7 december 1933, zeker vernoemd naar zijn opa, Friedrich Remeijer, vader van mijn moeder.

Zijn overlijden staat niet genoteerd. Nieuwsgierig naar die datum en wat er nog van het grafje over was kwam ik bij Piet Streng terecht en enkele dagen later ontving ik een uitdraai uit het register. 1 april 1934 is hij begraven. Koos Massar had dit verder uitgezocht. Nu is uiteraard het grafje geruimd.

Ik wist wel dat er voor mij, mijn broer en zus al eerder een kind was. Maar zoals zo vaak in gezinnen werd daar uit verdriet minimaal over gesproken.
Heel veel later vertelde mijn moeder dat haar huisarts, Dr. Rups, haar voorbereid had dat het kind niet oud zou worden. En sterker nog, het eerste levensjaar waarschijnlijk niet zou halen.

Destijds was het ook nog crisistijd en was mijn vader werkloos zoals zoveel Gouwenaars en moest hij graven aan het verbindingskanaal voor zijn uitkering.

Dat nam niet weg dat er toch een grote kinderwens was en hoe frappant: 1 april 1935 werd mijn zus geboren.

Waar Piet en Koos mij ook mee verrasten was een bericht uit de krant van het overlijden van Johannes den Edel in 1934. De den Edels waren vurig lid van de OSP, de Arbeiderspartij waar later de PvdA uit voortkwam, en mijn vader Piet direct na de oorlog voor in de Gemeenteraad kwam.

Mooi te lezen dat “onder grote belangstelling dhr. J. den Edel ter ruste is gelegd”. “De voorzitter der OSP, dhr. A. Molenaar sprak namens de Arbeiderspartij en besloot met de woorden “Arbeiders tot strijd bereid”.

Nou speel ik al 40 jaar in Gouda’s Harmonie De Pionier. In 1908 richtte Arie den Edel, een Goudse loodgieter, De Pionier op. Toen nog genaamd “Arbeiders muziekvereniging De Pionier”. Wat ik zeker weet is dat hij familie van mij was maar… ligt hij ook begraven op de Oude begraafplaats.

Dit kleine stukje familie historie is mijn motivatie om donateur te zijn van de Oude Begraafplaats. Mede ook met eerbied voor het vele mooie werk dat u doet…. Vrijwilligers!!

Getekend: André den Edel

Verhalen van de begraafplaats

Door Katy van den Hoek (vrijwilliger).

Een verstilde plek.

Marjan Veerman studeerde biologie met als hoofdvak plantenecologie. Na 35 jaar in het onderwijs te hebben gewerkt is zij nu actief in de plantenwerkgroep van natuurvereniging KNNV, vrijwilliger bij Museum Gouda en (tot voor kort) bij Die Goude waarvoor Marjan stukjes over natuurhistorische thema’s schreef.
Zo kwamen ook de bijzondere flora en de fraaie bomen van De Oude Begraafplaats aan bod, waaronder de hemelboom. In een rondgang over de begraafplaats kon zij Lia Donkers de namen vertellen van de bomen die er staan.

De belangstelling voor de Oude Begraafplaats was al veel langer geleden gewekt door een krantenartikel. “Maar ik kon het eerst niet vinden. De Oude Begraafplaats ligt verscholen, een doodlopend hoekje van de enorme chemische fabriek. Dat maakt de plek ook fascinerend. Later ben ik er vaker geweest, met een IVN-avondrondleiding en soms met een fietsmaatje - lang niet elke Gouwenaar kent de Oude Begraafplaats.

Ik houd van historische begraafplaatsen zoals deze. Het is een rustige, groene oase, met fluitende vogels, bemoste stenen en wilde flora, en met veel geschiedenis. Ik denk na over de levens van de overledenen die hier hun laatste rustplaats hebben gevonden. Zoals het verhaal van de Goudse stadsdokter W.F. Büchner. Hij heeft zoveel betekend voor Gouda in de eerste helft van de 19e eeuw, een tijd van verval, armoede, vervuilde grachten, epidemieën. Hij was een vernieuwer die zich inzette voor schonere grachten, riolering, bestrijding van besmettelijke ziekten en georganiseerde ziekenzorg. Een boek van en over hem is door Die Goude uitgegeven*.

Ed van Rossum wees mij waar ik het (geruimde) graf van dokter Büchner kon vinden, de plek waar hij begraven is. Het graf is al lange tijd geleden geruimd. Zijn buste in marmer, uit 1856, is wel bewaard gebleven: deze is te zien in een hoekje van het open depot van Museum Gouda, vlak bij de oude apotheek.

André van Kleinwee, de voormalig stadsecoloog in Gouda, schreef over de Oude Begraafplaats in zijn boekje over Ecologisch Groen in Gouda**. Bij de aanleg rond 1830 is een metersdik zandpakket aangebracht op het veen. Daardoor vind je hier wilde flora die je elders in de omgeving niet ziet. Denk aan klaproos, teunisbloem en het rapunzelklokje. Door ecologisch beheer wordt die kenmerkende flora zo goed mogelijk in stand gehouden. Wat mij bezighoudt, hoe zijn die bijzondere planten hier gekomen? Zijn ze voortgekomen uit de zaden die met het Zoetermeerse zand zijn meegekomen, zo lang geleden?

Of is er ooit (bij-)gezaaid? Een foto in Van Kleinwee’s boekje helpt mij gedeeltelijk uit de droom: de foto toont inzaai van typische zandsoorten in 1980.

Van Kleinwee heeft ook een voorschot genomen op het behoud van de Oude Begraafplaats, toen er sprake van was dat de inmiddels gesloten begraafplaats in 2002 geruimd zou worden. Hij zorgde dat er in de jaren tachtig een aantal bijzondere parkbomen werd geplant, waaronder, zoals hij zelf schrijft, “de

toepasselijke hemelboom". Dit in de hoop dat dit unieke stukje stadsnatuur behouden zou blijven. De keuzes van soorten zou nu misschien anders zijn geweest. Toentertijd stond de hemelboom nog niet te boek als invasieve soort. Oude exemplaren mogen gewoon blijven! De oude bomen zijn ook een stukje stadsgeschiedenis om te koesteren."

Na een gedachtewisseling over de al-of-niet wenselijkheid van hortensia's en andere niet-inheemse plantensoorten, stellen we vast dat deze niet aansluiten bij het ecologisch beheerde groen. "Maar ik begrijp dat nabestaanden tot op zekere hoogte vrij zijn in wat ze bij het graf van een nabestaande planten. Het is mooi dat vrijwilligers struiken snoeien of eventueel rooien bij graven die niet meer door nabestaanden worden nagelopen.

Het kindermonument vind ik bijzonder. Ook dat er een strooipad is vind ik mooi. Korstmossen en mossen zijn reden genoeg af en toe een kijkje te nemen, of gewoon op een fietstochtje met een vriendin even te kijken of de teunisbloemen al bloeien op deze bijzondere plek."

De plantenwerkgroep van de KNNV inventariseert wilde planten voor Floron. Marjan biedt aan in 2026 met de groep om de planten van de Oude Begraafplaats te inventariseren. Dat zou fantastisch zijn; we zijn benieuwd naar het resultaat.

*Die Goude publiceerde in 2007 zijn "Bijdragen tot de geneeskundige topografie en statistiek van Gouda (1842)", met uitvoerige inleiding van N.D.B. Habermehl.
**André van Kleinwee, Bonnie van Doorn- Natuur dicht bij huis -Ecologisch groen in Gouda (2016)

Wereldse ontmoeting bij een besneeuwd graf

Door Lia Donkers (bestuurslid).

‘Zoekt u een bepaald graf?” vroeg ik de man die de grafstenen stond af te turen.

“Ja, het graf van mijn overgrootouders.
Volgens wijlen mijn vader moet het hier ergens zijn.” Het was niet de handigste dag om een graf te zoeken. De hele begraafplaats was bedekt onder tien centimeter sneeuw.

Ir. Willem Antonie Piets en echtgenote Maria Vingerling

Mijn overgrootvader was ingenieur” ging de ietwat schuchtere man verder. “Hij was betrokken bij de bouw van de Julianaschool aan de Martenssingel.” “Wat is de naam van uw overgrootvader?” vroeg ik. “Piets” klonk het geroutineerd. Via onze onvolprezen website vond ik het graf direct.

Het bleek een liggende steen. Helemaal ondergesneeuwd. Met zijn blote handen schoof hij wat opzij. We ontcijferden: — LE COMTE, OVERL. 1916. “Le Comte kan kloppen” zei de man. “Onze familie komt uit Frankrijk, Hugenoten, begrijpt u wel.”

Hij vroeg zich af waarom het graf van iemand, die precies 110 jaar geleden is gestorven, nog bestond. Ik legde uit dat de begraafplaats een monument is en de graven voor eeuwig zullen blijven. Dat was verkeerd gezegd.

“Eens zal het veranderen” zei de man. “Ik geloof namelijk in de wederopstanding, moet u weten.” Behalve een sterk geloof had de man ook koude handen. Ik haalde een bezem en veegde het graf verder schoon.

Nu zagen we de namen van IR. WILLEM ANTONIE PIETS en van zijn vrouw MARIA VINGERLING. De man riep enthousiast: “Willem Antonie Piets, dat is mijn naam! Wat zou mijn zoon dit leuk vinden!” “Breng de volgende keer uw zoon mee” opperde ik en voegde er behoedzaam aan toe “Dit graf blijft nog wel even.”

Opeens wilde hij weten of geruimde botten de oven ingingen. “Nee, meestal verzameld in een kuil” legde ik uit, terwijl ik me afvroeg of dat enig verschil maakt voor de wederopstanding.

De man vervolgde: “Tja, de volgende keer… we wonen in Canada, moet u weten. Ik ben even hier om mijn oude moeder te bezoeken. Ik heb in Gouda op school gezeten. In de tachtiger jaren ben ik geëmigreerd naar Ontario om met de familie Schep de stroopwafelfabriek Double Dutch op te zetten. Het recept hebben we van Markus stroopwafels. Onze wafel heeft de echte ruitjes.” De schuchterheid was er een beetje vanaf.

“De fabriek is flink gegroeid. Ik ben nu 60 en doe een stapje terug. De meeste stroopwafels gaan naar de Verenigde Staten via importeur Stronglink. ‘Strong’ verwijst naar de eigenaar, de veelvuldig Tourwinnaar Lance Armstrong. Hij gebruikt zijn eigen naam liever niet, want ja, hij heeft de boel natuurlijk wel belazerd.”

Het duizelde me een beetje. Hugenoten, Canada, Double Dutch, Lance Armstrong. Allemaal wereldse zaken, die op de een of andere manier een lijntje hebben met een willekeurig besneeuwd graf in Gouda. Opgetogen en dankbaar nam de Canadese Willem Antonie Piets afscheid.
Ik ging verder door de sneeuw om de vogeltjes te voeren. Ze zaten ongeduldig te wachten.
Referenties:

Rossum, Ed van, Ir. Willem Antonie Piets, blz. 50 en 51 in Stenen tot leven gebracht (Gouda 2007).

Website MyHeritage, stamboom Ir. Willem Antonie Piets 1876-1933. Misschien verklaart dat de kaalheid onder ‘onze ’hemelboom op veld D.

Een bijna vergeten slachtoffer van de oorlog

Door Lia Donkers (bestuurslid).

De grafsteen van de op 20-jarige leeftijd overleden Johannes de Jong is kwetsbaar. In het verleden is de steen al eens gebroken geweest en met een plaat erachter hersteld. Een klein brokstuk bleef zoek.

Johannes de Jong (1924 – 1944)

Op de grafsteen zit een schildje met de zes sterren van Gouda's stadswapen. Dat betekent dat het graf van Johannes een gemeentelijk oorlogsgraf is. Hij is in de Tweede Wereldoorlog door een granaatscherf getroffen.

Dat was op 6 november 1944 in de vroege ochtend nabij het treinstation. Het waren de eerste bommen van een hele dag bombarderen. De geallieerden vielen de spoorrails van Gouda tot Utrecht aan. Het was voor de Duitsers een belangrijke spoorverbinding om gevechtsmaterieel te vervoeren. De eerste bommen waren bedoeld voor een volgeladen trein op station Gouda.

De bommen misten doel en kwamen terecht bij de Ridder van Catsweg. Daar werd Johannes de Jong geraakt. Na behandeling in ziekenhuis De Wijk kon hij weer naar huis. Zo staat het in de boeken. Echter: twee weken later is Johannes alsnog aan zijn verwondingen overleden.

Omdat hij pas in tweede instantie stierf, werd Johannes aanvankelijk niet erkend als 'slachtoffer van de oorlog'. Hij was bijna over het hoofd gezien.

Vorig jaar hebben we het sterk verweerde grafopschrift ontcijferd. De palmtak en letters zijn gelakt en weer goed leesbaar. We zien bij het graf geen tekenen van bezoek. Johannes had geen kinderen. Hij lijkt vergeten.

Totdat kortgeleden een oomzegger langs kwam met een stamboom en foto's waarop Johannes prijkt met bokshandschoenen aan. "Ja, hij was lid van de Goudse boksschool". Het is heel speciaal om het guitige gezicht te zien van de man aan wiens graf we uren hebben gewerkt.

Binnenkort brengt de oomzegger een geëmailleerd portretje voor op de grafsteen. Reden temeer om tijdens onze 'Rondleiding Oorlogsgraven' langs het graf van Johannes de Jong te gaan. Het slachtoffer dat bijna vergeten was, heeft nu een gezicht.

Grafsteen van Johannes voor en na het lakken.

